

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Биляна Йорданова, член на научно жури за
присъждане на ОНС "Доктор"
Професионално направление 3.2. "Психология"

На дисертационния труд:
**„РЕЗИЛИАНС, МОТИВАЦИЯ ЗА ПОСТИЖЕНИЯ И АСЕРТИВНОСТ
В ПЕРИОДА НА МЛАДОСТТА (18 – 28 ГОДИНИ)“**

С автор: **Боряна Емилова Николова – Христакова** – докторант
в Катедра "Психология", докторска програма „Педагогическа и
възрастова психология“
към Философски факултет – ЮЗУ "Неофит Рилски"

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДОКТОРАНТА

Процедурата и представеният комплект материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“. Боряна Николова-Христакова е изпълнила всички дейности от индивидуалния си план и е отчислена с право на защита.

2. АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

Докторската дисертация третира един безспорно важен, но недостатъчно изследван проблем в съвременното общество, въпреки своя интердисциплинарен характер и обществено значим акцент. Избраната от докторант Боряна Николова-Христакова тема е актуална поради факта, че представлява съчетание от няколко взаимозависими проблема, всеки от които е с уникално значение за науката психология и специфичните ѝ отрасли.

Докторантката си поставя за цел да проучи особеностите на феномена резилианс, спецификата на мотивацията за постижения и индивидуалните параметри на асертивността, както и взаимовлиянието им, в периода на младостта. Това намерение е особено ценно, защото успешното му прилагане се явява предпоставка да се създаде обобщаващ модел на информацията за илюстриране на оптималния и най-конструктивен подход в междуличностните отношения, основан на научните принципи на психологията и разкриващ генезиса и етимологията на факторите, влияещи върху асертивността сред младите хора, в ролята им на активни граждани.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННАТА РАЗРАБОТКА

Дисертационният труд съответства на изискванията за научна разработка. Изследователската програма има добре обмислена концептуална рамка, като са покрити изискванията за изследване с теоретична и експериментална част.

Дисертацията е разработена в обем от 212 стандартни страници, от които 163 страници основен текст, библиография с общо 310 източника и 5 приложения. Съдържанието е организирано в 3 глави: постановка на проблема, параметри и методология на изследването и анализ на резултатите. Следват заключение с изводи, препоръки и приноси, литература и приложения. В текста са включени 31 таблици и 5 графики.

Въведението на дисертационната разработка обосновава и аргументира значимостта на изследвания проблем. Посочени са

акцентите на дисертационния труд – задачите на изследването, конкретните показатели и критерии за оценка на данните от психологичното проучване на резилианс, мотивация за постижения и асертивност, както и взаимовлиянието им, при пълнолетни лица във възрастовия диапазон 18 - 28 г.

Боряна Николова-Христакова насочва своите научни интереси към изследване на тези три психологически конструкта, а основната концепция в дисертацията се обоснова чрез подробна интерпретация на коректно подбран и мащабен литературен обзор. На тази основа Боряна Николова-Христакова прави собствени обобщения и изводи, което е атестат за завидна култура на подбор и анализ на научна информация.

В теоретичната глава докторант Боряна Николова-Христакова прави сериозен и задълбочен тематичен обзор с презентиране на ключови аспекти и акценти, необходими за полагането на основната рамка и самата концепция на изследването.

Във втора глава на дисертационния труд се представят теоретико-експерименталните и организационните параметри на изследването. Коректно и точно са представени целта, обекта, предмета и изследователските хипотези. Задачите са обособени в две групи изследователски и организационни. Методиките на изследването са описани подробно и коректно, а това дава ясна картина за последователността и характера на проведеното изследване. Изследователските методи са подбрани компетентно и представени в детайли.

В трета глава се отчитат и анализират получените резултати. Предложени са добре подбрани количествени и качествени анализи и обобщения, отнасящи се до различни аспекти на изследователския проблем. Резултатите от изследването са визуализирани чрез таблици и графики, а това дава възможност както за по-лесното им възприемане, така и за компетентното им интерпретиране.

Емпиричните данни потвърждават очакванията в допуснатите хипотези началото на изследването и Боряна Христова стига до изводите, че настоящото изследване ще допринесе за разкриването на резиланса, мотивацията за постижения и асертивността и тяхното взаимовлияние като надеждни личностни аспекти, подпомагащи „израстване, осъзнатост, преосмисляне на ценности, приоритети и цели, формирането на нови качества и компетентности“.

От направените анализ и обсъждане и обобщения на получените данни се вижда, че Боряна Христова има компетентност за самостоятелно и точно интерпретиране на резултатите във връзка с поставената цел и заложените хипотези.

4. ПРИНОСНИ МОМЕНТИ

Боряна Николова-Христова извежда пет приноса, които напълно приемам, а именно:

- ✓ Извършен е задълбочен и подробен анализ от теоретична гледна точка по отношение на структурата, съдържанието и същността на конструктите резиланс, мотивация за постижение и асертивност;

✓ Установено е актуалното състояние по отношение на нивата на резилианс, мотивация за постижения и асертивност в периода на младостта (18 – 28 години);

✓ Констатирани са актуални тенденции във взаимозависимостта между резилианс, мотивация за постижения и асертивност при лица в периода на младостта;

✓ Проследено е влиянието на резилианса и мотивацията за постижения върху асертивността при лицата в периода на младостта;

✓ Установен е индиректен ефект на резилианса върху асертивността чрез мотивацията за постижения при лицата в периода на младостта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Представена е значима тема, с голяма практическа приложимост.

2. Дисертационният труд е разработен в съответствие с изискванията за написване на подобен род научни разработки, а анализът и обработката на емпиричните данни са представени прецизно и добросъвестно.

3. Авторефератът следва съдържанието на дисертационната разработка и адекватно пресъздава дисертационното изследване, получените резултати и техния анализ.

4. По темата на дисертационната разработка са представени самостоятелни публикации, релевантни на разглежданите научни проблеми.

**Тези аргументи са основание убедено да гласувам с „ДА“
и да предложа на Уважаемото Научно жури да присъди
образователната и научна степен „доктор“ на Боряна Николова-
Христакова в област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, ПН 3.2. Психология.**

Дата: 25.05.2023
Благоевград

Становище от:
/доц. д-р Биляна Йорданова/

O P I N I O N

By Assoc. Prof. Bilyana Yordanova, PhD, member of the scientific jury
for awarding the ESD "Doctor"
Professional field 3.2. "Psychology"

On the dissertation:

"RESILIENCE, MOTIVATION FOR ACHIEVEMENTS AND ASSERTIVENESS IN THE PERIOD OF YOUTH (18 – 28 YEARS)"

With author: **Boryana Emilova Nikolova - Hristakova** - PhD student
at Department of Psychology, doctoral program "Pedagogical and Age
Psychology"
to the Faculty of Philosophy – "Neofit Rilski" University

1. GENERAL PRESENTATION OF THE PROCEDURE AND THE DOCTORAL STUDENT

The procedure and the presented set of materials are in accordance with the requirements of the RASRB and the Regulations for its application, as well as with the Regulations for the development of the academic staff of the Southwest University "Neofit Rilski". Boryana Nikolova- Hristakova has completed all the activities of her individual plan and has been dismissed with the right of defense.

2. APPROPRIATENESS OF THE PROBLEM

The doctoral dissertation deals with an undeniably important but under-researched problem in modern society, despite its interdisciplinary nature and socially significant emphasis. The topic chosen by doctoral student Boryana Nikolova- Hristakova is relevant due to the fact that it represents a combination of several interdependent problems, each of

which is of unique importance for the science of psychology and its specific branches.

The doctoral student aims to study the peculiarities of the phenomenon of resilience, the specifics of the motivation for achievements and the individual parameters of assertiveness, as well as their mutual influence, in the period of youth. This intention is particularly valuable because its successful implementation is a prerequisite to create a generalizing model of information to illustrate the optimal and most constructive approach in interpersonal relations, based on the scientific principles of psychology and revealing the genesis and etymology of factors influencing assertiveness among young people in their role as active citizens.

3. CHARACTERISTICS OF THE DISSERTATION DEVELOPMENT

The dissertation corresponds to the requirements for scientific development. The research program has a well-thought-out conceptual framework, covering research requirements with a theoretical and experimental part.

The dissertation is developed in a volume of 212 standard pages, of which 163 pages are the main text, a bibliography with a total of 310 sources and 5 appendices. The content is organized into 3 chapters: statement of the problem, parameters and methodology of the study and analysis of the results. This is followed by a conclusion with conclusions, recommendations and contributions, references and appendices. The text includes 31 tables and 5 graphs.

The introduction of the dissertation justifies and argues the significance of the researched problem. The highlights of the dissertation work are indicated - the tasks of the research, the specific indicators and criteria for evaluating the data from the psychological study of resilience , motivation for achievements and assertiveness , as well as their mutual influence, in adults in the age range of 18 - 28 years.

Boryana Nikolova- Hristakova directs her scientific interests to the study of these three psychological constructs, and the main concept in the dissertation is substantiated through a detailed interpretation of a correctly selected and vast literature review. On this basis, Boryana Nikolova- Hristakova makes her own generalizations and conclusions, which is a certificate of an enviable culture of selection and analysis of scientific information.

In the theoretical chapter, doctoral student Boryana Nikolova-Hristakova makes a serious and in-depth thematic overview with presentation of key aspects and highlights necessary for laying the main framework and the very concept of the study.

In the second chapter of the dissertation, the theoretical, experimental, and organizational parameters of the research are presented. The aim, object, subject and research hypotheses are correctly and precisely presented. The tasks are divided into two groups: research and organizational. The research methods are described in detail and correctly, and this gives a clear picture of the sequence and nature of the conducted research. Research methods are competently selected and presented in detail.

In the third chapter, the obtained results are reported and analyzed. Well-chosen quantitative and qualitative analyzes and summaries addressing various aspects of the research problem are provided. The results of the research are visualized through tables and graphs, and this enables both their easier perception and their competent interpretation.

The empirical data confirm the expectations in the hypotheses assumed at the beginning of the study and Boryana Hristakova comes to the conclusions that the present study will contribute to the disclosure of resilience, motivation for achievements and assertiveness and their mutual influence as reliable personal aspects supporting "growth, awareness, rethinking of values, priorities and goals, the formation of new qualities and competences".

From the analysis and discussion and summaries of the obtained data, it can be seen that Boryana Hristakova has the competence to independently and accurately interpret the results in relation to the set goal and the set hypotheses.

4. CONTRIBUTION MOMENTS

Boryana Nikolova-Hristakova makes five contributions, which I fully accept, namely:

- ✓ A thorough and detailed analysis was carried out from a theoretical point of view regarding the structure, content and essence of the constructs resilience, achievement motivation and assertiveness;

✓ The current situation regarding the levels of resilience, motivation for achievements and assertiveness in the period of youth (18 – 28 years) has been established;

✓ Up-to-date trends in the interdependence between resilience, achievement motivation and assertiveness among persons in the period of youth have been found;

✓ The influence of resilience and motivation for achievements on assertiveness among persons in the period of youth was tracked;

✓ An indirect effect of resilience onto assertiveness was established through motivation for achievements in youth.

CONCLUSION

1. A significant topic with great practical applicability is presented.

2. The dissertation work is developed in accordance with the requirements for writing a similar kind of scientific work, and the analysis and processing of the empirical data are presented precisely and in good faith.

3. The abstract follows the content of the dissertation development and adequately recreates the dissertation research, the obtained results and their analysis.

4. Independent publications relevant to the scientific problems under consideration are presented on the subject of the dissertation development.

These arguments are grounds for me to vote "YES" and propose to the Honorable Scientific Jury to award the educational and

scientific degree "Doctor" to Boryana Nikolova- Hristakova in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, Professional field 3.2. Psychology.

Date: 25.05.2023
Blagoevgrad

Opinion by: .....
/ Assoc. Prof. B. Yordanova, PhD/